

Programma Langstuderen Inholland

2014, 2015, 2016

Context

Fase studie

- Hoofd fase
- Afstuderen
- Langstuderen naar diploma
- Langstuderen naar beëindigen

Onderwerp

- Begeleiding studieachterstand
- Begeleiding afstuderen

Contactpersoon: Jacqueline Hoogenboom

Land: Nederland

Type instelling: Hogeschool Inholland

Betrouwbaarheid: Good practice

Sector

Agro en Food – Economie – Gezondheidszorg – Kunst – Pedagogisch –
(Psychologisch) – Sociale studies – Techniek

Korte beschrijving practice

Als je over langstuderen praat of leest, kun je denken dat het voornamelijk draait om percentages en aantallen. Om naamloze studenten en kille resultaten. Niets is minder waar. Het gaat over veel meer, namelijk ...

... over Ellen, die haar ouders, vrienden en collega's voorhoudt dat zij bijna is afgestudeerd, maar die diep van binnen weet dat zij het diploma nooit gaat halen.

... over verbinding, contact tussen student en opleiding.

..... over Tom, die ten einde raad een extern bureau inschakelde omdat hij zich niet gehoord voelde.

... over Jef, die met een kinderlijke blik in zijn ogen eerst het verhaal over zijn zieke opa en oma kwijt moet, voordat hij het over zijn studieachterstand kan hebben.

... over projectplannen, doelstellingen en prestatieafspraken.

... over Peter, die zich zo schaamde voor zijn achterstand dat hij zich niet meer bij de opleiding durfde te vertonen.

... over studenten die dreigen met een advocaat, omdat wij ze niet serieus hebben genomen en in ieder gesprek verwijzen naar krantenberichten van eerdere jaren.

... over het voelen van de Inholland-kernwaarden 'persoonlijk en dichtbij', of juist het gebrek aan dit gevoel.

... over Özlem, die in de versnelling kwam omdat zij weer op het juiste spoor belandde en onder begeleiding alsnog de opleiding af kan ronden.

... over Bart, die alle onderdelen van de lerarenopleiding heeft behaald, behalve de stage. Hij kan geen orde houden in de klas, hij durft niet boos te worden. Zijn broer zit vanwege agressief gedrag in de gevangenis.

- ... over Yousef, wiens studiepunten na acht jaar bijna allemaal zijn vervallen, maar die niet kan stoppen vanwege gezichtsverlies in de familie.
- ... over moeite met gespreksvoering, pampere van studenten, zachte heelmeesters.
- ... over Huan, die heeft ondervonden dat haar ouders en vrienden haar niet hebben laten vallen nadat zij besloten had te stoppen met de studie en die nu opgelucht is.
- ... over de communicatie tussen decanen, examencommissies en begeleiders.
- ... over Nienke, die, inmiddels hersteld van anorexia, blij is met de ondersteuning en alsnog haar diploma haalt.
- ... over eindeloos administreren en registreren.
- ... over Steve, die na afwezigheid door een lichte depressie thuis afwachtte tot de hogeschool contact met hem opnam.
- ... over begeleiders die vinden dat de student het zelf maar moet oplossen: "Wij hebben ons best gedaan, ze zoeken het nu zelf maar uit."
- ... over de vele brieven aan studenten die niets van zich laten horen.
- ... over studenten die onze brieven en die van DUO al jaren niet meer openen.
- ... over het verbeteren van de communicatie tussen hogeschool en student.
- ... over Jasper, die zich niet bewust is van het feit dat al zijn cijfers zijn vervallen en die enthousiast vertelt dat hij al zelfstandig is gestart met zijn afstudeeronderzoek.
- ... over Esther, die veel te vroeg volwassen is geworden doordat zij als bemiddelaar in de vechtscheiding van haar ouders mocht optreden en aan studeren niet toe kwam.
- ... over Mats, die juist niet volwassen durft te worden en denkt dat dat gaat gebeuren als hij zijn diploma haalt, dus stelt hij dat moment zo lang mogelijk uit.
- ... over een eenduidige visie op langstuderen of het gebrek hieraan, over onze eigen verbinding met elkaar.

Werkend principe

Strategie / achterliggende principes 'Verbinden en bewegen'

Langstuderen is een vorm van achterblijvend studiesucces. Het is bekend dat studiesucces verklaard kan worden vanuit psychologische en sociologische factoren.

De sociologische factoren als opleidingsniveau van de ouders, sociaal economische status zijn van grote invloed. Zo blijkt het studiesucces van autochtone witte meisjes met hoogopgeleide ouders veel hoger dan van allochtone jongens die als eersten in de familie studeren in het hoger onderwijs (Bormans 2015¹). Tinto benoemde sociale en academische integratie al als een cruciale factor voor studiesucces in 1987 en heeft dit aangescherpt in 1993, 2004 en 2012². In 2012 worden de volgende voorwaarden voor studiesucces gegeven: verwachtingen, ondersteuning, beoordeling en feedback en betrokkenheid.

---

¹ Bormans R; Bajwa M., Braam E.van, Dekker I. (2015). *Kwaliteit in de klas*, Vereniging van Hogescholen.

² Tinto, Vincent (2012). *Completing College: Rethinking institutional action*. Chicago: University of Chicago Press.

Voor boekbespreking zie: <http://www.studiesuccesho.nl/2012/11/04/studenten-behouden-voor-het-hoger-onderwijs-nieuw-boek-van-tinto>

Wat betreft psychologische factoren geeft Kappe, R (2011)³ aan dat conscientieusheid één van de meest bepalende factoren is, gevolgd oor intrinsieke motivatie. Beide studentkenmerken zijn meer bepalend voor studiesucces dan intelligentie.

Daarnaast is ook de intrinsieke/extrinsieke motivatie van invloed evenals het attributiegedrag van de student.

Type-indeling

Bij de start september 2014 hadden we 7.485 langstudeerders. Allemaal met hun eigen verhaal, met de eigen problemen en met de eigen behoefte aan ondersteuning. De interventies worden afgestemd op de individuele student. Kappe, R (2013)⁴ heeft om de interventies te ontwikkelen een type-indeling gemaakt en twee menukaarten met interventies. Bij de type-indeling is er ten aanzien van het aantal studiepunten onderscheid wat betreft afstand tot het diploma en wat betreft snelheid van de voortgang:

Voortgang	Grote afstand tot diploma	Kleine afstand tot diploma
≥ jaar 5 Weinig voortgang	Type 1 perspectief buiten Inholland	Type 3 intensieve begeleiding
≥ jaar 5 Veel voortgang	Type 2 vinger aan de pols	Type 4 ervaren scriptiebegeleider

Deze type-indeling is met name op mesoniveau ondersteunend bij het ontwikkelen van interventies en het checken van de reductie per type en vervolgens het bijstellen / (door)ontwikkelen van (nieuwe) interventies.

Per student wordt ook het type bepaald; dit betekent echter niet dat een type 4 student altijd de weg van het diploma inslaat en dat een type 1 student altijd zijn/haar toekomst buiten Inholland gaat zoeken.

De langstudeerbegeleider en de student hebben een eerste gesprek: het statusgesprek. In het statusgesprek bespreken zij wat de stand van zaken is, wat de belemmeringen en de kansen zijn en wat het gewenste perspectief is en ook welke ondersteuning daarbij past.

We hebben als ondersteuning met de studenten individuele en groepsinterventies (staan als afzonderlijke good practices op de site)

- Individueel: statusgesprek (al dan niet niet aan de hand van een haalbaarheidsscan), exitgesprekken, voortgangsgesprekken, afstudeergesprekken, gesprekken met jobcoach;
- Groepsactiviteiten: afstudeerkringen, colleges, vakspreekuur, coaching studiegroep (plan van aanpak, taal, APA, conclusies); Spirit Class, Project CRB, Taskforce BFL.

³ Kappe R. (2011), *Determinants of success: a longitudinal study in higher professional education*, Proefschrift VU.

⁴ Kappe, R (2013) *Menukaart langstudereren versie 1.1 mei 2013* en *Achtergrondnotitie bij menukaarten langstudereren Feb2013*. Bereikbaar via [Insite - Onderwijsbeleid & Juridische Zaken](#) > [Onderwijs](#) > [Documents](#) > [Studiesucces en langstudereren](#)

Organisatie

Projecten langstuderenden per domein

Inholland is georganiseerd in zes inhoudelijke domeinen:

Agri, Food & Life Sciences (AFL), Business, Finance & Law (BFL), Creative Business (CRB), Gezondheid, Sport en Welzijn (GSW), Onderwijs & Innovatie (O&I) en Techniek, Ontwerpen, Informatica (TOI).

De domeinen zijn verschillend in omvang wat betreft het aantal opleidingen, het aantal locaties, het aantal studenten en dus ook wat betreft het aantal langstudeerders.

Dat betekent we voor de aanpak van het langstuderenden wel een gemeenschappelijke aanpak hebben, en dat per domein een keuze wordt gemaakt welke interventies worden ingezet. De domeinen hebben hiervoor een project.

Programma

Inhollandbreed hebben we een overkoepelend programma om ervaringen te delen, te leren van elkaar, samen nieuwe interventies te ontwikkelen, reductie te monitoren, er onderzoek naar te doen, de interventies weer bij te stellen, trainingen te verzorgen. Om dit alles mogelijk te maken is een teamsite gevuld met alle informatie over de interventies, is in sharepoint een monitor ontwikkeld om per student de afspraken te registreren en zijn rapportages beschikbaar. In de langstudeermonitor staan alle actuele gegevens van de student wat betreft studievoortgang, de adresgegevens enz. Dit maakt het mogelijk om te zien hoeveel activiteiten zijn ingezet, om goed te documenteren welke acties er voor een student zijn ingezet, om eenvoudig selecties te maken van studenten voor bijvoorbeeld het versturen van brieven, om de gegevens te gebruiken voor onderzoek.

De rapportages maken het mogelijk de historische ontwikkeling te zien van de omvang van het langstuderenden. Ook is er een rapportage waardoor we de beweging kunnen zien van de type studenten. Wat gebeurt er met de studenten type 1, waar zitten ze nu? Zie het voorbeeld hiernaast. Vanuit deze overzichten hebben we veel geleerd. (zie hoofdstuk 0).

Verschuiving Langstudeerders van 1-10-2015 naar datum #

Domein	Van \ Naar	Totaal aan	N/A %	Type 1 %	Type 2 %	Type 3 %	Type 4 %	Totaal %
domein x	Type 1	482	44,2%	31,3%	5,6%	12,4%	6,4%	100,0%
	Type 2	507	24,1%	17,0%	17,9%	7,5%	33,5%	100,0%
	Type 3	440	60,9%	10,5%		27,3%	1,4%	100,0%
	Type 4	813	67,9%	1,5%	0,2%	19,0%	11,4%	100,0%
	Totaal	2242	51,4%	13,3%	5,4%	16,5%	13,3%	100,0%
domein y	Type 1	254	37,4%	36,6%	7,9%	9,8%	8,3%	100,0%
	Type 2	253	26,9%	15,0%	15,8%	6,7%	35,6%	100,0%
	Type 3	167	56,3%	10,2%		33,5%		100,0%
	Type 4	403	63,7%	1,7%	0,2%	19,9%	14,4%	100,0%
	Totaal	1077	47,7%	14,4%	5,7%	16,5%	15,7%	100,0%
enz								
Inholland	Type 1	1512	43,5%	33,9%	7,7%	9,1%	5,8%	100,0%
	Type 2	1689	28,3%	14,6%	18,9%	6,6%	31,6%	100,0%
	Type 3	1092	61,7%	11,0%		26,7%	0,5%	100,0%
	Type 4	2159	63,6%	1,6%	0,4%	20,7%	13,7%	100,0%
	Totaal	6452	49,3%	14,2%	6,9%	15,3%	14,3%	100,0%

 reductie domeinbreed hoger dan INH (n > 10)
 idem binnen een type

Leeswijzer: lees per regel. Voorbeeld domein x had 1-10-2015 482 studenten type 1, op datum # was 44,2% niet meer aanwezig, 31,3% was nog steeds type 1, 5,6% was type 2 geworden, 12,4% was verschoven naar type 3, 6,4% naar type 4.

De **teamsite** is een interne site voor iedereen die met het langstuderenden te maken heeft; te bereiken via deze [link](#).

De **rapportages** en de handleiding zijn te vinden in de Infofinder via dit pad: [Insite-ABC-Infofinder](#), Webanalyses - Studievolg MGTinfo - langstudeerders. De handleiding vind je ook in de Infofinder:

Webanalyses - Studievolg MGTinfo - Handleidingen en documenten - Hier vind je de handleiding rapportages Langstudeerders en het definitiedocument.

De **langstudeermonitor** plus de handleiding vind je via de teamsite en via deze link. (Gezien de afspraken die per student in de LS-monitor worden vastgelegd is dit een besloten teamsite waar projectleiders goedkeuring geven aan deelname).

Onderzoek / ervaringen

[Analyse n.a.v. de ervaringen van oktober 2014 tot november 2016](#)

[Werkt de aanpak?](#)

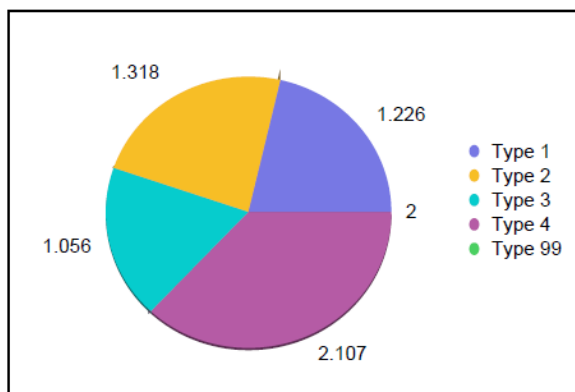
In de tabellen en grafieken hieronder staan bij 1, 2 en 3 respectievelijk de gegevens per 1-10-2016, 1-10-2015 en 1-10-2014. Inhollandbreed is het percentage langstudeerders (ten opzichte van het totaal aantal studenten) gedaald van 27% naar 25% naar nu 23%.

Ook wat betreft de type-indeling is een gewenste ontwikkeling te zien. Type 1 (studenten met weinig EC's, ver van diploma) neemt af (van 26% naar 23% naar 21%) en type 3+4 (dicht bij diploma) groeit (van 38%, naar 50% naar 55%).

Bij punt 4 is ook in de historische ontwikkeling de knik te zien: vanaf 1-10-2015 een daling van het percentage langstudeerders (ten opzichte van het totaal aantal studenten). Dit zet zich door per 1-10-2016. Per domein zijn er verschillen. Zo vertoont TOI een stijging van 1-10-2015 naar 1-10-2016. Dit heeft te maken met de invloed van in- en doorstroom.

Bij punt 5 is geen invloed van in- en doorstroom. Hier staat de reductie binnen de groep langstudeerders van het studiejaar 13-14, 14-15 en 15-16 vermeld. Deze reductie is Inhollandbreed respectievelijk 44%, 47% en 49%. De reductie is gegroeid tijdens de gezamenlijke programmatische aanpak.

1 De langstudeerders per 1-10-2016

	Grote afstand tot diploma	Kleine afstand tot diploma
Weinig voortgang	Type 1	Type 3
Veel voortgang	Type 2	Type 4

Kwadrant	Totaal	%
Type 1	1.226	21%
Type 2	1.318	23%
Type 3	1.056	18%
Type 4	2.107	37%
Type 99	2	0%
Total	5.709	100%

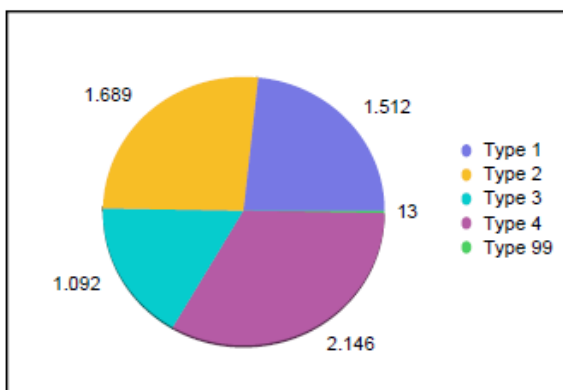
Onderstaande tabel geeft het aantal actieve studenten en aantal langstudeerders weer per domein.

'% Stuwmeer selectie' geeft aan hoeveel procent het aantal langstudeerders deel uit maakt van het totaal binnen het domein.

'% stuwmeer domein' geeft aan hoeveel procent langstudeerders zijn van het totaal aantal actieve studenten.

Domein	Totaal	Langstudeerders	% Stuwmeer selectie	% stuwmeer domein
Agri, Food & Life Sciences	1.414	87	2%	6%
Business, Finance & Law	6.504	1.749	31%	27%
Creative Business	6.480	1.875	33%	29%
Gezondheid, Sport en Welzijn	5.481	1.049	18%	19%
Onderwijs & Innovatie	2.672	488	9%	18%
Techniek, Ontwerpen en Informatica	2.605	461	8%	18%
Total	25.156	5.709	100%	23%

2 De langstudeerders per 1-10-2015

	Grote afstand tot diploma	Kleine afstand tot diploma
Weinig voortgang	Type 1	Type 3
Veel voortgang	Type 2	Type 4

Kwadrant	Totaal	%
Type 1	1.512	23%
Type 2	1.689	26%
Type 3	1.092	17%
Type 4	2.146	33%
Type 99	13	0%
Total	6.452	100%

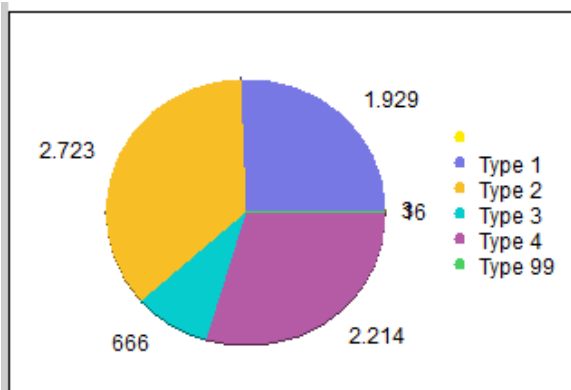
Onderstaande tabel geeft het aantal actieve studenten en aantal langstudeerders weer per domein.

'% Stuwmeer selectie' geeft aan hoeveel procent het aantal langstudeerders deel uit maakt van het totaal binnen het domein.

'% stuwmeer domein' geeft aan hoeveel procent langstudeerders zijn van het totaal aantal actieve studenten.

Domein	Totaal	Langstudeerders	% Stuwmeer selectie	% stuwmeer domein
Agri, Food & Life Sciences	1.194	96	1%	8%
Business, Finance & Law	6.900	2.083	32%	30%
Creative Business	7.055	2.242	35%	32%
Gezondheid, Sport en Welzijn	5.830	1.077	17%	18%
Onderwijs & Innovatie	2.705	536	8%	20%
Techniek, Ontwerpen en Informatica	2.563	418	6%	16%
Total	26.247	6.452	100%	25%

3 De langstudeerders per 1-10-2014

	Grote afstand tot diploma	Kleine afstand tot diploma
Weinig voortgang	Type 1	Type 3
Veel voortgang	Type 2	Type 4

Kwadrant	Totaal	%
	3	0%
Type 1	1,929	26%
Type 2	2,723	36%
Type 3	666	9%
Type 4	2,214	29%
Type 99	16	0%
Totaal	7,551	100%

Onderstaande tabel geeft het aantal actieve studenten en aantal langstudeerders weer per domein. '% Stuwmeer selectie' geeft aan hoeveel procent het aantal langstudeerders deel uit maakt van het totaal binnen het domein.

'% stuwmeer domein' geeft aan hoeveel procent langstudeerders zijn van het totaal aantal actieve studenten.

Domein	Totaal	Langstudeerders	% Stuwmeer selectie	% stuwmeer domein
Agri, Food & Life Sciences	1,179	99	1%	8%
Business, Finance & Law	7,480	2,439	32%	33%
Creative Business	8,031	2,820	37%	35%
Gezondheid, Sport en Welzijn	5,891	1,121	15%	19%
Onderwijs & Innovatie	3,004	590	8%	20%
Techniek, Ontwerpen en Informatica	2,523	482	6%	19%
Total	28,108	7,551	100%	27%

NB Dit betreft ook nieuwe instroom vanuit jaar 4. Zie ook tabel 5 voor de beweging binnen de populatie van 2015-2016.

De vergelijking tussen 1-10-2014, 1-10-2015 en 1-10-2016 laat een gewenste ontwikkeling zien waarbij een groter deel dicht bij het diploma zit gezien de daling van het percentage type 1 en 2 en de stijging van de studenten in type 3 plus 4.

Wat werkt?

Op Inhollandniveau hebben we de onderstaande conclusies getrokken..

Algemeen

- Betrokken en tegelijk strakke aanpak werkt: herstellen van binding met de student, student niet meer loslaten, afspraak is afspraak.
- Professionalisering is van belang om van elkaar te leren. Uit onderzoek blijkt de type-indeling (zie hierboven) de beste indicator voor de verdere loopbaan van de student (vergeleken met domeinen, interventies, studentkenmerken). Dit betekent niet dat een type 4 student altijd de weg van het diploma inslaat en dat een type 1 student altijd het perspectief buiten Inholland gaat zoeken. In gesprek met de langstudeerbegeleider wordt de richting bepaald en worden de volgende acties gekozen.

Voor langstudeerders naar buiten

- Er wordt verschillend omgegaan met deze studenten. Daar waar de student het advies krijgt om te stoppen is de reductie groter dan waar dit advies niet wordt gegeven.

- Individuele activiteiten: onderzoek van Ranzijn (2015)⁵ wijst uit dat de talentenmeting + statusgesprek leidt tot tevredenheid bij studenten en langstudeerbegeleiders. Het biedt een handvat voor het gesprek over de achterliggende problematiek van het langstuderen. Wat betreft bijdrage aan reductie van langstudeerders geeft onderzoek van Taufik (2016)⁶ aan dat de talentenmeting hier op Inhollandniveau niet aan bijdraagt. Daarentegen leidt het bij TOI wel tot reductie door de strakke aanpak van de gesprekken/begeleiding: niet loslaten. Uit dit onderzoek blijkt tevens dat mannelijke en allochtone studenten meer problemen hebben om het diploma te bereiken.
- Begeleiders door medewerkers buiten de opleiding leidt tot meer reductie. Medewerkers buiten de opleiding zijn objectiever, worden minder meegezogen in de inhoud en het proces binnen de opleiding.
- Uit onderzoek van Taufik (2016)⁷ blijkt de jobcoaching van Step2 te leiden tot reductie van het aantal langstudeerders.
- Uit onderzoek van Taufik (2015)⁸ blijkt het speciale herinschrijvingstraject succesvol. Dit herinschrijvingstraject is voor studenten die we aantoonbaar een advies hebben gegeven te stoppen en geeft de student de overweging na te denken of herinschrijving wel wenselijk is.

Voor langstudeerders naar het diploma

- Domeinen die begeleiding vanaf jaar 1 goed hebben ingebed (AFL en ONI) realiseren goede uitstroom naar het diploma
- Groepsactiviteiten CRB, taskforce BFL, summerschools: betrokken, strakke aanpak werkt.
- Uit onderzoek van Taufik (2016)⁹ blijkt Spirit Class te leiden tot reductie van het aantal langstudeerders.

Doel

In 2014 hebben wij een keuze gemaakt. De keuze om de krachten te bundelen om het langstuderen te verminderen. Om langstudeerders de aandacht, tijd en energie te geven die zij verdienen. Een keuze die niet gebaseerd is op het behalen van een hoger rendement of financiële voordelen. Wij hebben hiervoor gekozen omdat in de missie van Inholland staat dat wij 'voor studenten een sleutel zijn tot zijn of haar ontwikkeling als professional en als mens'. Een mooie missie die wat ons betreft alleen waarde heeft als deze ook daadwerkelijk wordt waargemaakt. In 2014 waren er te veel studenten de grip op hun toekomst kwijt. Het was en is onze maatschappelijke opdracht om die studenten te helpen, om hen weer perspectief te geven.

Sinds 2014 is er keihard gewerkt om het stuwmeer van langstudeerders te laten slinken. Door gedreven projectleiders en betrokken leden van het College van Bestuur en directieteam. Maar vooral door talloze docenten en begeleiders. Want zij hebben, met intensieve gesprekken en verschillende interventies, veel studenten weer op het juiste spoor weten te krijgen. Een spoor dat in veel gevallen leidde tot een diploma en soms tot het gezamenlijke besluit om een andere weg in te slaan, bijvoorbeeld buiten de hogeschool.

---

⁵ Ranzijn, A. (2015) *Het verkorten van langstuderen. De evaluatie van statusgesprekken met langstudeerders Gezondheid, Sport en Welzijn binnen Inholland*, masterthesis.

⁶ Taufik, D. (2016). *Project Langstuderen Inholland: onderzoeksresultaten Talent.Sense*, Interne publicatie Inholland.

⁷ Taufik, D. (2016). *Project Langstuderen Inholland: Onderzoeksresultaten STEP2*, Interne publicatie Inholland.

⁸ Taufik, D. (2015). *Speciale herinschrijvingsmail langstudeerders*, Interne publicatie Inholland.

⁹ Taufik, D. (2016). *Project Langstuderen Inholland: onderzoeksresultaten Spirit Coaching*, Interne publicatie Inholland.

Het programma langstuderen van Inholland heeft tot doel vanuit onze maatschappelijke opdracht een reductie te bereiken van het aantal studenten in jaar 5 en hoger evenals een reductie van het percentage hiervan t.o.v. het totaal aantal studenten. Hierbij staat het belang van de student voorop. Het betreft drie studiejaar met de start in 14-15, eindigend op 1-10-2017.

Belangrijkste randvoorwaarden

Systeem om studenten te kunnen monitoren en afspraken vast te leggen

Belangrijkste opbrengsten

Langstudeerder krijgt weer grip op toekomst

Vermindering aantal langstudeerders

Meer studenten verlaten Inholland met diploma

Begeleiders krijgen handvatten hoe om te gaan met langstudeerders

Domeinen leren van elkaar

Bewijsmateriaal

Ranzijn, A. (2015) *Het verkorten van langstuderen. De evaluatie van statusgesprekken met langstudeerders Gezondheid, Sport en Welzijn binnen Inholland*, masterthesis.

Taufik, D. (2016). *Project Langstuderen Inholland: onderzoeksresultaten Talent.Sense*, Interne publicatie Inholland.

Taufik, D. (2016). *Project Langstuderen Inholland: Onderzoeksresultaten STEP2*, Interne publicatie Inholland.

Taufik, D. (2015). *Speciale herinschrijvingsmail langstudeerders*, Interne publicatie Inholland.

Taufik, D. (2016). *Project Langstuderen Inholland: onderzoeksresultaten Spirit Coaching*, Interne publicatie Inholland.

Bijlages

Bron